

Lapsen muistoja Liperin kirkonkylältä 1950 - 1960 -luvulta

Kuivatustyömaa

Liperissä tehtiin laaja kuivatustyö 1950-luvun loppupuolella. Varsinaisesta työstä ja sen tarkoituksesta en ymmärtänyt kai mitään, mutta paljon jännittäviä asioita työmaa meidän elämäämme toi. Kotirannassa ja sen lähellä oli kaivinkoneita, kuorma-autoja, työmiehiä ja kaikenlaista jännittävää nähtävää. Ankara kielto työmaalle menemisestä oli, mutta jotkut työmiehistä olivat lapsille ystävällisiä ja jututtivat ohi kulkiessaan.

Jännittävimmit asiat odottivat kuitenkin sitten, kun työt saatiin päätökseen. Salmen suuhun, aivan Siikasalmelle vievän tien viereen, rakennettiin pumppaamo, pumppuasema, niin kuin silloin sanottiin. Se työnsi vettä kuivatusalueelta Kirkkolahteen. Kun pumppaamon toiminta alkoi, veden mukana tuli myös paljon pikkukalaa, joskus isompaakin. Vanhempi sisareni nosti kaloja haavilla, myi ne kunnalliskotiin ja saamallaan rahoilla osti kengät. Pumppaamo työnsi vedet betonialtaaseen, josta ne virtasivat sillan ali Kirkkolahteen. Altaan yli kulki rivi betonipalkkeja ja rohkea lapsi ylitti altaan palkilla tasapainoillen, erityisen rohkea ylitti altaan silloin, kun savenharmaa vesi virtasi kuohuen. En muista kenenkään siinä leikissä pudonneen, mutta kyllä se pelottavaa oli.

Kuivatuksen myötä tuli toinenkin uusi leikkialue: savikasat ruopatus salmen kahta puolta. Varsin pian me lapset opimme alueen tuntemaan ja löysimme kohdan, josta pääsi kahlaamalla toiselle rannalle. Monenlaiseen touhuun nuo kasat sopivat, "Lähetäänkö kukkuloille", oli kaikille sopiva leikinavaus. Tuohon aikaan minun ja vanhemman sisareni piti melko usein olla pikkusiskon vahtina, ja kylläpä pikkutyttö monenlaista saikin kokea sisarten huomassa. Kerran minun piti ottaa hänet mukaan, kun mentiin kukkuloille, ja niinhän siinä kävi, että hän molskahti saviseen veteen. No, äkkiä lapsi ylös, erityisen syvää siinä ei ollut. Ongelma oli se, että häntä ei sinne olisi saanut viedä ollenkaan ja nyt oli vaatteet likomärkinä. Ei muuta kuin lapsi alasti, vaatteet pajunoksalle kuivumaan ja niin kauan siellä leikittiin, että kotiin mentiin kuivassa mekossa.

Kuivatustyön aikoihin suuren maailman uutisissa puhuttiin Suezin kriisistä ja niinhän siitä ruopatus kaivannosta tuli kansan suussa Suetsi, ja sillä nimellä minäkin sen yhä muistan.

Lähellä Suetsia oli muutakin kiinnostavaa. Kuivatuksesta jäi jäljelle alue, joka nyt on S-marketin parkkipaikan takana. Sitä nimitettiin luhdaksi, ja alue ulottui Kiiskilän mäen alta aina pumppaamolle asti. Luhta tuoksui keväällä voimakkaasti, joku voisi sanoa että mudalle ja mädäntyneille kasvinjätteille, mutta minun nenässäni luhdan tuoksu on yhä vielä kevään tuoksua. Tätä luhtaa kulotettiinkin muutaman kerran, mutta ei se sen somemmaksi tainnut muuttua.

Riitta Tiihonen